

Voorzitter	Hans Mulder	jrhmulder@hccnet.nl
Secretaris	Angela van der Zalm	dfcdiafragma@gmail.com *
Penningmeester/ Ledenadministratie	Jan Noordermeer	jan@jnoordermeer.demon.nl
PR/Techniek	Luud Heck	heck@dds.nl
Gironummer	FC Diafragma	8320954

* ivm ziekte correspondentie svp richten aan de voorzitter

Redactie: Hans Mulder

Voorwoord

Zoals jullie zien heb ik een poging gedaan een nieuwe huisstijl te ontwerpen. De nieuwsbrief heeft de primeur. Als motto is opgenomen: "Samen kun je meer leren zien". Dit kun je op meerdere manieren lezen:

... samen kun je meer

... leren zien

... samen zie je meer

... zien kun je leren

... samen leren

... meer zien

En dat is wat we doen. Toch?

En dan nu over naar de activiteiten van de maand. Het was een drukke maand april..

Avondfotografie

Op vrijdagavond 9 april ging een groep naar de Kop van Zuid. We hadden goed weer, maar het was wel behoorlijk fris. De resultaten tonen we op 11 mei.

Kleurmanagement

Op 13 april hadden we een interessante avond met Wessel Zijl met assistentie van Isja Nederbragt over de principes van kleurinstellingen. Jammer dat er deze keer relatief weinig leden aanwezig waren. Zij legden ons gedreven uit met voorbeelden en tips hoe het zit met kleurbeheer en hoe je dat kunt toepassen om optimale beeldverwerking te krijgen. Van camera beeldscherm en bewerkingssoftware tot printer. Over de scanner hebben we het niet gehad, maar daarvoor geldt een analoog verhaal.

Een powerpoint van Wessel, aangevuld met eigen materiaal in de vorm van fotoboeken, foto's en een showtje gemaakt met presentatiesoftware bracht ons op het spoor van profielen en kalibratie. De voordracht liet hij ook op schijf achter.

Onze gasten zetten zich in binnen het platform digitaal van de HCC Compusers. Dat heeft honderden leden en het gaat daarbij overigens niet alleen om techniek maar ook over de inhoud.

Wessel kent ook de kleurendoka van weleer en streeft naar perfectie. Hij werkt veel met GIMP en UFRaw, twee gratis programma's die erg goed kunnen wedijveren met de grote namen als PSP en Adobe Photoshop. GIMP ondersteunt ook kleurbeheer inmiddels. Photoshop en PSP al langer.

Je kunt afstellen doen op het oog, met simpele programmaatjes of met geavanceerdere hardware/software voor kalibratie van scherm, printer/scanner zoals een Datacolor Spyder of via een meting van de afgedrukte kleuren.

Een stap verder is het werken met een zgn. ICC profiel; daarmee wijzig je de kenmerken van een apparaat (scherm). Daarbij legt de software de monitoreigenschappen naast een referentietabel en maakt een profiel aan die je dan opslaat als bestand (.icc). Voor een scanner gebruik je een IT8 kleurenkaart en software (Silverfast).

Het gaat erom dat je in alle workflows het kleurbeheer bewust meeneemt en consistent houdt. Uiteindelijk is ons oog de toetssteen. En niet iedereen ziet hetzelfde en ook niet onder gelijke lichtomstandigheden, dus het blijft relatief...

Camera's kennen een profiel voor het fotobestand, soms in kleurruimte Adobe RGB, meestal sRGB.

Adobe RGB biedt meer kleuren met name de groene kleuren, waarvan wij er zelf ook van nature veel van kunnen onderscheiden.

Bij RAW heb je geen last van kleurruimtebeperking maar alleen van het cameraontwerp (opnamechip). De RAW-converter zet de waarden om naar een fotobestand in de gewenste ruimte.

Open je een foto dan is de vraag of je dat met een bepaald profiel doet. Meestal herkent de software al de kleurruimte (sRGB bijvoorbeeld). Bij voorkeur geen onbekend profiel.

Je kunt ook converteren naar een andere kleurruimte. Je kunt uit meerdere methoden kiezen (relatieve colormetric is goed maar beter niet als je theaterfoto's of high of low key materiaal hebt). Weet wat de effecten kunnen zijn! Als je Adobe aanlevert aan een lab dat uitgaat van sRGB aanlevering dan wordt het hele zaakje kleurintensiever want geperst in een beperktere sRGB kleurruimte. Andersom zou juist fletsere beelden opleveren.

Bedenk in welke kleurruimte je werkt. Adobe RGB biedt meer ruimte in het groen, maar dan moet de hele keten dat wel ondersteunen. Houd de ruimte aan in de keten en voor het afdrukken bij een retailer: zet het zonodig op het laatst om naar sRGB. Adobe kost meer rekenkracht van de PC en camera (als Adobe daarin kan worden gekozen).

Afdrukken

Belangrijk is de inkt en het papier. Per papiersoort heb je een bijbehorend profiel, bij de printer zijn merkprofielen voor de merk inkt en merkpapier bijgeleverd. Gebruik je ander papier of een andere inkt, dan moet je dus zelf je afdrukprofiel bepalen en vastleggen.

Wessel werkt met een Canon P980 printer en Hahnemühle papier, een ivoorkleur wat erg mooi toont met zwart wit afdrukken en met Siel papier van Lidl, (50 vel 5 euro) wat erg goed bevalt.

De vertaling naar de afdrukkleuren (CYMK) gebeurt op de achtergrond op basis van een universele codering.

Hafo is ook een goede afdrukretailer met keuze van vakprint-opties. Ook Profotonet is goed.

Inkt: voor de zogenaamde pigmentinkten zijn veel alternatieven via internet beschikbaar; let wel op of je ook echt pigmentinkt krijgt, anders kan je printkop eraan gaan.

123inkt.nl levert ook goede inkt maar pas op: die is dunner dan andere, canon heeft kleinere gaatjes, Dunner werkt beter bij meer zuigend papier.

Kleur instellen via de printerinstellingen werkt in feite als een 'profiel in profiel' (nadere afstelling).

Beeldscherm

Voor je beeldscherm geldt dan ook nog dat je kalibratie kunt uitvoeren.

Windows 7 bevat een display calibration tool (opmerking HM: ik heb ergens gelezen dat dit tot vertraging

kan leiden bij vertonen van foto's).

Eerst kalibratie, dan profiel maken.

Afstelling monitor op 5500 K bij Apple, 6000 K bij Windows.

Met Adobe gamma kun je het beeldscherm instellen en dat levert een profiel op.

Een Fuji testset is voor 5 euro te koop.

NB Let op omgevingslicht bij het bewerken.

Kortom: check de instellingen, maak de nodige profielen en vergelijk uiteindelijk vooral op het oog...

Verslag van de fotoclubavond d.d. 20 april 2010

Met dank aan Jan Klijnstra

Hans verwelkomt 3 gasten, Aad Vermunt, Mary Berkhout en Hilbert van Essen. Hij meldt dat Jan Noordermeer verhinderd is. Hans refereert aan de onlangs gehouden workshop kleurmanagement. Het was een leerzame avond met helaas een geringe opkomst. Hans zal in de eerstkomende nieuwsbrief er een stukje over schrijven. Komende zondag gaan we naar Halfweg, waarvoor Aad Vermunt zich ter plaatse aanmeldt. Op de extra clubavond van 11 mei a.s. zullen de gemaakte foto's in Rotterdam en Halfweg vertoond worden. Voor het uploaden van de foto's zijn al aparte mapjes aangemaakt. Verder wijst Hans nog op de expositie in Zoetermeer, waarvoor de foto's op zaterdag 1 mei worden opgehangen.

Wedstrijdfoto's 20 april. Thema: "Perspectief in landschap"

Met dank aan Jan Klijnstra

Leo heeft bij donker en somber weer een foto gemaakt van Scheveningen, toen de zon even door de wolken de bebouwing van Scheveningen liet oplichten. Deze lichtspot valt echter wat weg. De basaltblokken op de voorgrond en vooral de prachtige wolkenlucht zorgen voor een mooi perspectief.

Alan heeft in Engeland een mooi belichte foto van een kanaal gemaakt, waaraan prachtige gebouwen te bewonderen zijn. De weglopende lijnen geven een mooi perspectief aan de foto.

Ben zette zijn fototoestel op statief en maakte met de zelfontspanner een 'zelfportret', terwijl hij over een brug loopt. Zijn schoenen zijn daarbij dominant in beeld gebracht, terwijl je tegen de looprichting van Ben in een pad inkijkt. Een creatieve, spannende foto met een duidelijke perspectiefwerking.

Hans laat een foto zien van bergen in mist, vorig jaar gemaakt tijdens zijn vakantie in Engeland en Wales. Hij heeft daarbij geprobeerd met die mist perspectief in zijn foto te brengen. De lucht komt echter erg kaal over bij de projectie, waardoor het perspectief wat de mist in gaat.

Janette heeft geprobeerd om met kleuren perspectief in haar foto te krijgen. We zien een foto van de boulevard en het strand in Scheveningen met een rood stalen kunstwerk prominent op de voorgrond. Een ietwat te drukke foto, waarbij niet duidelijk wordt waar het in de foto om gaat.

Maurice is enkele jaren geleden in Nepal geweest en laat ons een foto zien van een basiskamp in het Himalaya-gebergte op 5400 meter. Een fleurige foto met een prachtig lint van gebedsvlaggetjes, die mooi afsteken tegen een mooi doortekende lucht en door de lijnwerking voor het perspectief zorgen. De winnende foto.

Jan K. heeft in de avondschemering in januari jl. een foto gemaakt van een

parklandschap in Ypenburg, waarbij de bomen op de voorgrond, de personen op de achtergrond en de nadrukkelijk aanwezige lucht voor het perspectief zorgen.

Van Jan N. een mooie avondfoto van Rotterdam. Met de achtersteven van een boot op de voorgrond zien we de kleurige bebouwing langs de Nieuwe Maas tegenover de Kop van Zuid. Wel vinden we dit te weinig aan het thema voldoen.

Met de molendriegang langs de Stompwijkseweg en een boom op de voorgrond slaagde Corrie er in om voldoende diepte in haar foto te brengen. Jammer dat de molens er niet voldoende scherp op staan en ook de spiegeling van de molen op de voorgrond in het water niet volledig is.

Luud heeft afgelopen winter op de Veluwe een sneeuwplaat gemaakt. We zien bomen, getooid met een rijke sneeuwlaag, waarbij een boom op de voorgrond met een andere kleurtoon voor het noodzakelijke perspectief zorgt.

Marry heeft onlangs in de bossen van de Utrechtse heuvelrug gewandeld. Met een compactcamera heeft ze een mooie foto gemaakt van een bomenrij langs een bospad. De herhaling van de vormen (in dit geval van de bomen) zorgt voor een evenwichtig perspectief.

Van Piet zien we een spannende plaat. Een foto van een sneeuwlandschap uit de Dolomieten, die erom 'vraagt' om goed bekeken te worden. De herhaling van de sneeuwballen levert een interessant perspectief op; heel wat anders dan de gemiddelde sneeuwfoto.

Ten slotte laat Wim een foto zien van een picknickplaats in een totaal verlaten landschap in Namibië. Wim geeft aan geworsteld te hebben met de opgave. De picknickplaats keurig op de voorgrond geeft echter zeker diepte in de foto met zachte pasteltinten. Ook de 'wildplasser' is verrassend, maar niet te opvallend in beeld...

Opmerking: vooraf is voor dit thema studiemateriaal aan de leden toegestuurd over perspectief in foto's.

Punten	Naam	Foto
7,2	Maurice van Franck	Tenten basecamp Everest
7,0	Marry Remery	Bomenlaan Utrechtse heuvelrug
6,9	Piet Jacobs	Sneeuwheuvels
6,4	Alan Rothwell	Stadskanaal Engeland
6,2	Luud Heck	Besneeuwde bomen Ermelo
6,1	Ben Aarts	Voeten
6,1	Jan Klijnstra	Avondscene
5,8	Corry Grootendorst	Molendriegang Leidschendam
5,8	Jan Noordermeer	Rotterdam
5,7	Wim Snieder	Picknick
5,3	Leo van der Nat	Kust
5,3	Hans Mulder	Bergnevel Wales
5,2	Janette Rothwell	Rode stelling op strand

Stand competitie t/m april (staat ook op de website onder competitie).

Fotograaf	Score	Deelnames	gemiddeld	Plaats obv gemiddelde*
Ben	49,3	7	7,0	1
Janette	44,7	7	6,4	2
Leo	43,7	7	6,2	3
Luud	43,2	7	6,2	4
Jan K.	42,3	7	6,0	6
Piet	42,0	7	6,0	7
Jan N.	41,7	7	6,0	8
Corry	41,4	7	5,9	9
Hans	41,0	7	5,9	10
Alan	39,5	7	5,6	
Wim	39,4	7	5,6	
Maurice	38,4	7	5,5	
Annemieke	27,2	5	5,4	
Marry	22,8	4	5,7	
Olav	16,2	3	5,4	
Ria	12,2	2	6,1	5
Ellen	11,1	2	5,6	
Roy	11,1	2	5,6	
Linda	6,1	1	6,1	
Diederik	5,5	1	5,5	
Saskia	5,5	1	5,5	
Arie	4,9	1	4,9	

* bij ten minste 2 deelnames

Excursie suikerfabriek Halfweg

Zondag 25 april ging een groep van 11 mensen naar Halfweg de oude suikerfabriek van CSM bezoeken. We hadden zelfs twee nieuwe leden mee (Aad Vermunt en Mary Berkhout) met een kleinzoon van Aad. Na de koffie in De Zoete Inval werden we even na elf uur binnen gelaten door de portier. De beheerder dook ineens op om drie uur en we mochten uitleggen wat we daar deden... De portier moest mensen uit de fabriek houden... zei hij. Na uitleg van Jan Klijnstra was hij tot bedaren gekomen maar hij wilde ons niet meer de fabriek in hebben! Ook liep er Hans Pos rond, producent van Shooting Star Filmcompany voor de film Sonny Boy die een filmlocatie zocht waar een toespraak voor een menigte moet plaatsvinden. De film komt 2011 uit, regie en scenario Maria Peters (Kruimeltje, Pietje Bell).

Sommigen bezochten ook de silo's die deels als kantoor in gebruik zijn genomen. Om half vier waren de meesten toch wel klaar maar een aantal konden nog wel een paar uur doorgaan in die oude zoi... Een geslaagde dag.

Resultaten zijn op 11 mei te zien.

Expositie

Op 1 mei hebben we de expositie in het verpleeghuis Monteverdi in Zoetermeer ingericht. We hadden nog geen 30 lijsten en er was nog plaats, dus heeft Luud nog wat opgevuld. Leo heeft zijn foto's zondag opgehangen. Bezoekers kunnen op een briefje een top 3 aangeven en er ligt een notitieboekje voor reacties.

De expositie blijft hangen tot eind mei. Zie ook onze website.

Agenda seizoen 2009-2010

datum	activiteit
Mei	Expositie Zoetermeer
11-05-10	Resultaten excursie Halfweg/avondfotografie
18-05-10	Competitie: thema Uitbeelding gezegde/spreekwoord
08-06-10	Eindwedstrijd: serie
15-06-10	Algemene ledenvergadering

Fototentoonstellingen

Zie <http://www.fotoexpositie.nl>

The British Invasion, Michael Spencer Jones, V!P's International Art Galleries (Rotterdam)

8 april 2010 - 30 mei 2010

http://www.fotoexpositie.nl/exposities/michael_spencer_jones.html

Eastward Bound, Marco van Duyvendijk, Fotomuseum Den Haag Den Haag

24 april 2010 - 22 augustus 2010

http://www.fotoexpositie.nl/exposities/marco_van_duyvendijk.html

t/m 31 mei 2010

Historisch Museum, Rotterdam www.historischmuseumrotterdam.nl

Overzichtstentoonstelling Henk Hartog

Persfotograaf Henk Hartog heeft meer dan 40 jaar zijn geliefde stad Rotterdam gefotografeerd. Tot aan zijn plotselinge dood liep hij dagelijks met zijn camera door de stad. Het liefst werkte hij op straat waar hij het dagelijkse leven in de snel veranderende stad vastlegde. Openingstijden van het museum zijn dinsdag t/m zondag van 11.00-17.00 uur, toegang tot de fotogalerie gratis.

Fotowedstrijden

Zie <http://raym.deds.nl/fotowedstrijden.html>

Workshops

Workshop Natuur- en Landschapsfotografie in de laatste week van juli in de Cher in Midden-Frankrijk.

Vijf dagen er op uit in de wijnstreek tussen Sancerre en Bourges met twee beroepsfotografen: Henk Ruitenbeek en Roeland de Bruyn.

www.sanouva.nl

Workshop Natuurfotografie met Jim Brandenburg

In samenwerking met het NVN en Nikon geven Jim Brandenburg, Neil Lucas en Danny Ellinger twee 8-daagse workshops in het najaar van 2010. Deze zeer exclusieve workshops zullen worden gegeven in en rond 'Ravenwood', het huis van Jim Brandenburg.

Doel van de workshop is om de cursisten beter te leren kijken en fotograferen. Als basis is Ravenwood gekozen. Ravenwood ligt midden in de 'Northwoods' en net op de grens met Canada waar het tegen het National park aanligt. Honderdduizenden hectares ongerepte wildernis.

In de periode van de cursus is het moment van de herfst verkleuring. Tevens is het de periode dat er ook grote kansen zijn op poollicht. Het gebied wordt bewoond door vele vogelsoorten, groot wild, wolven, vossen etc. Kortom een breed scala aan mogelijkheden.

Het wordt wel een intensieve workshop. Enige basiskennis van fotografie en natuur is wel vereist. Er wordt echt geprobeerd fotograferen een stapje hoger te brengen. Dat begint bij de basis van het kijken en fotograferen zelf natuurlijk. Maar ook wordt ruimschots stilgestaan bij beeldverwerking en nieuwe mogelijkheden. Ook wordt geleerd om een perfecte presentatie te geven.

Het is een unieke kans om te fotograferen met en bij één van de beste en meest gewaardeerde natuurfotografen van de wereld: Jim Brandenburg.

Speciale aanbieding:

Natuurlijk heeft het NVN een actie voor de jaarkarthouders. En dat is bij deze workshop een heel speciale actie. Alle jaarkarthouders die aan de workshop deelnemen, mogen samen een presentatie geven, van de foto's die gedurende deze workshop worden gemaakt.

De presentatie zal plaatsvinden tijdens het 6^e NVN Internationaal Natuurfoto Festival, op 11 februari 2012.

www.nvnfoto.nl